DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag.*

MAANDAG 16 FEBRUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 14. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

Van den 11den Februarij 1857, N°. 12.

EXTRACT *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg, den 5den Februarij 1857. No. 31.)
(*Staatsblad* No. 8.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: aan te teekenen, dat alsnog in het staatsblad van Nederlandsch-Indië zullen worden opgenomen de bepalingen, vervat in de §§ 3, 4 en 5 van het *eerste lid* van het besluit van 27 Julij 1856 no. 8, luidende als volgt:

3°. „dat bewaarders en verzenders van gouvernements goederen, alsmede de ambtenaren van het departement „der inkomende en uitgaande regten, wien als zoodanig de bewaring van particuliere goederen is toevertrouwd, bij het in bewaring nemen, opschuren of „verzenden van goederen, de bij de aan hen uitgereikte „handleiding (*) gegevene voorschriften en wenken moeten in acht nemen en, zooveel als mogelijk is, opvolgen, zoowel ten aanzien van de wijze van veilige opschuring der goederen, als van de eigene bepakking en „insluiting, vereischt bij verzending of opberging van „stoffen, welke kunnen schaden; alsmede met opgaaf „tot de verpligting om aan vervoerders van te verzenden goederen tot in bijzonderheden op te geven, welke „stoffen ter overvoering aan hen worden afgegeven, „en hoe dezelve, zoo zulks noodig is, ter beveiliging „zijn afgepakt of ingesloten; zullende de genoemde „voor de gevolgen van elk verzuim ten deze worden „aansprakelijk gesteld, en zij daarom ook de bevoegdheid hebben om, des geraden achtende, het in ontvangst en bewaring nemen van goederen, welke in „eene hooge mate zelfontbrandbaar, ligt ontvlambaar of „zeer brandbaar, en niet of niet genoegzaam van eene „beveiligende bepakking of insluiting voorzien zijn, te „weigeren; onder verpligting nogtans om, wanneer zich „dit geval voordoet, deswege onverwijld berigt te zenden aan de autoriteit, onder welke zij gesteld zijn;

4°. „dat afzenders van gouvernements goederen verpligt „zullen zijn, om van de overvoerders derzelven eene, „op de tot de verzending betrekkelijke cognossementen te stellen, schriftelijke verklaring te vorderen, of „en in hoever zij weten, welke stoffen zij ten overvoer hebben aangenomen en of zij met de maatregelen van voorzorg tegen zelfontbranding bekend zijn, „en om hen, des noodig, aan te bevelen, die maat„regelen te nemen, volgens de op last van het gou„vernement gedrukte handleiding.

5°. „dat het uitsluitend gebruik van de davylamp, in de „gouvernements pakhuizen, waar, een middel van ver„lichting gebezigd moet worden, ingevoerd — en voor „de schepen met gouvernements goederen beladen „aanbevolen — of als eene voorkeur gesteld zal wor„den.„

„*Ten tweede*: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De *Algemeene Secretaris*.

VAN DE GRAAFF.

(*) Deze in § 1 van art. 1 van het besluit van 27 Julij 1856 no 8 omschrevene handleiding, is op last der regering vervaardigd en uitgegeven door J. J. Altheer, militair apotheker der 3de klasse bij het hospitaal te Weltevreden, onder den titel: Korte schets van de leer der verbranding en zelfverbranding; het aanwenden van voorbehoedmiddelen daartegen, bij goederen, in schepen geladen of in pakhuizen opeengestapeld. Batavia, LANGE & Co, 1856.

Bij Koninlijk Besluit van den 10 Augustus 1856 no. 89, is aan den op zijn verzoek, wegens vertrek naar Nederland, eervol ontslagen officier van gezondheid der 1ste klasse bij de schutterij te Batavia D. Peereboom Voller. [illegible] uniform en de onderscheidingsteekenen, verbonden aan den laatstelijk door hem bij de gemelde schutterij bekleeden rang.

Als een vervolg van het voorkomende in het officieel gedeelte van No. 11 van dit blad, ten aanzien der eervolle belooningen, toegekend aan eenige officieren en onderofficieren der zee-en landmagt, die zich bij de, in de maand Junij 1856, plaats gehad hebbende expeditie naar de baai van Tomori (Oostkust van Celebes) hebben onderscheiden, wordt aangeteekend, dat terzelfder zake alsnog

IS BENOEMD:

(*Koninklijk besluit van* 8 *December* 1856.)

Tot ridder der orde van de Eikenkroon, de officier van gezondheid der 3de klasse J. G. Tijthoff.

IS BEPAALD:

(*Koninklijk cabinets rescript van* 8 *December* 1856 *no.* 55.)

Dat aan den kapitein H. W. van Oijen, namens den Koning, zal worden uitgereikt een eeresabel, met het opschrift; Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's land dienst, de secetaris der residentie Samarang E. N. Sieburgh.

BENOEMD:

Tot resident der Padansche Bovenlanden (Sumatra 's Westkust), de assistent-resident van Benkoelen H. M. Andrée Willens.

Schutterijen, enz.

Bij de Schutterij te Soerabaya.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens volbragte dienst, de 1ste luitenant, secretaris bij den krijgsraad, C. G. Burgemeestre.

BENOEMD:

Tot 2den luitenant, secetaris bij den krijgsraad, de 2de luitenant A. W. J. Wardenaar.

Tot 2den luitenant, de schutter P. J. Blok.

Militair Departement.

ONTSLAGEN.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der artillerie J. C. Labaar.

Eervol, als instucteur bij den barissan te Sumanap, de 1ste luitenant van het regiment O. I. kavallerie A. Koenen, met bepaling dat hij bij zijn corps zal terugkeeren.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met [illegible] de inlandsche 2de luitenant der infanterie Ketjiel.

BENOEMD:

Tot instructeur bij den barissan te Sumanap, de 1ste luitenant van het regiment O. I. kavallerie H. S. de Jong, met bepaling dat hij bij zijn corps voor memorie zal worden gevoerd.

Tot adjudant bij het 4de bataillon infanterie, de 1ste luitenant van het 8ste bataillon F. Hubeek.

Tot adjudant bij het 7de bataillon infanterie, de 1ste luitenant van dat bataillon O. H. Musch.

Tot adjudant bij den commandant der Padangsche Benedenlanden, de 2de luitenant van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust E. D. C. Middelaer.

Tot commies-boekhouder bij den magazijnmeester der artillerie te Batavia (militair ambtenaar der 3de klasse), de 1ste klerk J. G. Fijtes.

VERBETERING:

In het officieel gedeelte van no. 11 van dit blad komt, onder de benoemingen van ridders, onder anderen voor: expeditie naar de baai van Tomori (Westkust van Celebes) enz. Men leze aldus, expeditie naar de baai van Tomori (Oostkust van Celebes.)

DE FRANSCHE KOMIEK EN DE BARONESSE.

IETS OVER EN UIT DE TOONEELWERELD.

DOOR

J. J. CREMER.

(*Vervolg.*)

— 't Zou ook *indigne* wezen, als hij terug bleef, zeide mevrouw en bood den officier bevallig haar sierlijken flacon.

Wat de beide vrienden betreft, die wij in de stales hebben beluisterd, een blik op hunne ledige zitplaatsen zegt ons, dat zij de zaal hebben verlaten, en wanneer wij weinige minuten eerder de oogen derwaarts hadden gewend, dan zouden wij hebben gezien, hoe een der deurwachters den docter was komen aanspreken, waarop deze eenige oogenblikken later met zijn' vriend WELTING was vertrokken.

Het gemompel, dat VAN GUNTHEIM aangaande de komst van PREVOST had vernomen, was, zoo als wij reeds vernamen, geen *ijdel* gerucht geweest. De komiek, die gedurende den korten rid van zijn hôtel tot aan den schouwburg geen woord met den directeur had gewisseld, was aldaar aangekomen, vlug uit het rijtuig gesprongen en had zich, zonder eenige woordenwisseling, naar de voor hem bestemde kleedkamer begeven.

— *Nous y sommes!* juichte de directeur. *Allons, messieurs!* PREVOST kleedt zich. Is Mejufvrouw HORTENSE gereed? *Dieu merci!* en, aan de kleedkamer van PREVOST tikkende, riep hij; Zijt gij gereed? Een *oui* liet zich hooren. De schel klonk; onder een daverend bravo! ging de gordijn andermaal naar boven en — op het oogenbik dat de acteur, die het stuk zou openen, wilde optreden, voelde zich deze door eenen krachtigen arm teruggehouden en zagen de toeschouwers, in stede van den zotten *Dio de la danse*, den in gewoon costuum gekleeden PREVOST haastig optreden, die door het aanhoudend bravogeroep eerst verhinderd was te spreken, doch voor op het tooneel tredende, de gewenschte stilte verkreeg en daarop met eene bedaarde, maar gevoelvolle stem zeide:

— Mijne heeren en dames! Gij hebt verwacht dezen avond PREVOST voor u te zien optreden als de *Dio de la danse*, en gij ziet hem voor u verschijnen als — vader.

Gij verlangdet PREVOST te zien als komiek, en gij ziet hem voor u met een ontsteld gelaat en een kloppend hart. —

Vaders! ik bezit een schat — het is mijne dochter. Moeders! die dochter is krank — is ernstig krank geworden. Wat dunkt u, kan de kunst hier het gevoel onderdrukken — kan de acteur doen lagchen, waar de tranen hem schier ontspringen en gij — kunt gij *hem* bijval schenken, *hem* toejuichen die de natuurstem in zijn binnenste smoort? Onmogelijk. *Hij* kan het niet — *gij* zoudt het evenmin kunnen. Zoo God wil, zien wij ons hier weder. Vaartwel, mijnheeren. Vaartwel, mijne dames!

De diepe stilte, welke gedurende deze aanspraak onder de toehoorders had geheerscht, werd, toen PREVOST ophield met spreken, door een onbeschrijfelijk applaudissment, met geschreeuw van bravo! en *vivent* PREVOST *et sa fille*, vervangen. De kransen en bouquetten voor deze representatie medegebragt, regenden als ware het op het tooneel en PREVOST, door de algemeene sympathie zoo aangenaam verrast, raapte den digtst bij hem liggenden bouquet op. Met een herhaald *merci! merci!* verdween hij achter de schermen en tien minuten later was de vader weder bij zijn dierbaar kind.

Voor den lezer, die er belang in stelt, om te weten wat er dien avond van eene tooneelvoorstelling kwam, kunnen wij melden, dat de directeur verder bekend maakte: dat men de toegangbiljetten aan het bureau des verkiezende kon terug bekomen (ze waren voor de gezegde drie voorstellingen, onder medewerking van PREVOST en zijne dochter, hooger dan gewoonlijk) doch, dat er voor hen, die blijven wilden een paar geliefkoosde stukken door het gewone gezelschap zouden worden opgevoerd, zoodat er wel is waar eenigen de saal verlieten, doch het meerendeel de gezegde stukken bleef aanschouwen.

(*Voor de policie*). Der gemeente wordt bekend gemaakt, dat bij gelegenheid van 'skonings verjaardag, op Donderdag a. s. den 19den dezer, de groote rij-weg over de Passerbaan, van af de brug van Simpang tot aan de Passer Bezaar, zal gesloten zijn, zoo wel voor rijtuigen als voetgangers, van des morgens 6 uur tot na den afloop der op dien morgen te houden groote parade.

SOERABAYA, *De Assistent Resident*
16 *Februarij* 1857. *voor de policie*,
SWERVER.

(*Voor het land*). De Algemeene Ontvanger te Soerabaya maakt bij deze bekend, dat ten zijnen kantore, gedurende de maand Maart aanstaande, dagelijks zon- en feestdagen uitgezonderd, zal worden gevaceerd tot de ontvangst van de belasting op het houden van paarden en wagens over het jaar 1857, welke belasting, krachtens het bepaalde bij publicatie van den Gouverneur-Generaal dd. 1 November 1851, in eens en bepaaldelijk voor of uiterlijk op ultimo dier maand, zal moeten zijn aangezuiverd, op verbeurte voor de nalatigen van de boete bij art. 16 van bovengemelde publicatie vastgesteld, zullende de belastingschuldigen, voor zoo verre zij woonachtig zijn in de afdeelingen Modjokerto, Grissee, Madura, Sumanap en Bawean, hunne belasting moeten afdragen aan den Adsistent-Resident dier afdeelingen.

SOERABAYA, *De Algemeene ontvanger*,
13 *Februarij* 1857. F. W. SPANGENBERG.

(*Voor het land*). Op een nader te bepalen dag, zal te Lengkong, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaya, voor rekening van den Lande, in het openbaar worden verkocht.

a. Eene versletene stoompompmachine van 40 paardenkrachten, hooge en lage drukking.
b. Eene versletene stoompompmachine van 10 paardenkrachten, hooge drukking, en
c. Een versleten zaagtoestel.

De Hoofd-Ingenieur,
Chef der 4de Waterstaats Afdeeling,
H. DE BRUIJN.

Vertrek van de Europesche brievenmalen gedurende het jaar 1857.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennis, dat het vertrek van Batavia van de stoomschepen, bestemd tot het overbrengen van de brievenmalen tusschen Batavia en Singapore, gedurende het jaar 1857, is bepaald op de ondervolgende dagen, in den morgen van iederen dag, als:

12 Februarij 1857;
12 Maart „
12 April „
11 Mei „
11 Junij „
11 Julij „
11 Augustus „
10 September „
12 October „
12 November „
12 December „

De brieven-pakketten, bestemd om met deze gelegenheden te worden verzonden, zullen gesloten worden aan het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zoovcel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags voor het vertrek der stoomschepen des avonds ten 8 ure:
b. voor zoovcel aangaat de brieven voor Banka, Palembang, Riouw, Biliton, insgelijks daags voor dat vertrek, des namiddags ten 1 ure.

Overvoer van Steenkolen naar Pontianak.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Soerabaya, op Dingsdag den 10den Maart 1857, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van Banjermassing naar Pontianak van 500 ton steenkolen.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 17den Februarij.

Voor de woning van den heer Schimmelpenninck te Kepoetran.

Op Woensdag den 18den Februarij.

Voor het sterfhuis van wijlen den heer Von Franquemont te Gatottan.

Op Vrijdag den 20sten Februarij.

Door de weeskamer aangevraagd, voor de toko van den gefailleerden koopman G. Behrend van diverse toko-goederen.

Op Zaturdag den 21sten Februarij.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chinesche kamp.

En mevrouw VAN TAL.....? Wat had die dame (*du bon ton*) bij de woorden: Moeders, die dochter is krank — wat dunkt u? enz. — van den geminachten acteur gevoeld? Wat zij gevoeld had, weten wij niet, maar indien het sterker afsteken van het kunstmatige kleurtje, bleek worden was geweest, dan zouden wij er uit afleiden, dat zij althans *iets* gevoeld had en de woorden *le bon coeur*, toen PREVOST geëindigd had, tot VAN GUNTHEIM bewezen, dat zij zich minstens niet tegen het algemeene oordeel wilde kanten.

CHARLOTTE — had gezien en gehoord en — verklaarde, dat zij voor geen geld dien confusieavond zou willen gemist hebben.

JEANNE had er weinig besef van, en niet genoeg aan de fransche taal gewoon zijnde om die eigenaardige, vlugge uitspraak te verstaan, merkte alleen aan: dat die komiek haar was tegengevallen.

Wat VAN GUNTHEIM en BIEREBSTAG betrof, zij waren diep getroffen en vernamen met blijdschap van de baronesse, dat indien de heeren haar beloofden, om bij de wederverschijning van PREVOST ten tooneele van de partij te zijn, zij zich dienmaal excuseerde, waarop mevrouw VAN TAL met haar gezelschap (waaronder JEANTJE, die dacht dat het uit was) de loge verliet.

Reeds eenmaal heeft de lezer met ons het hotèl *l'Empereur* betreden en een oogenblik op No. 20 met ons aan het ziekbed den jeugdige actrice vertoefd; thans leiden wij hem in het daaraangrenzende vertrek binnen, welke kamer door den jongen officier VAN GUNTHEIM wordt bewoond en waarin die bevallige wanorde heerscht, die het oog meer boeit dan de prachtige eventredigheid van een kostbaar gemeubileerd salon.

Het is ongeveer tien uren in den avond. De lamp met een groen sluijertje omhangen, werpt een bleek licht door het vertrek. VAN GUNTHEIM, die, na mevrouw VAN TAL met de dames tot aan hare woning te hebben vergezeld, te huis is gekomen, zit, half liggende in de groote voltaire en schijnt in gepeins verloren, — althans het theewater, dat hem voor ruim een half uur is gebragt, is geheel van de kook en laat slechts nu en dan een klagend piepgeluid hooren, dat maar al te bekend is, om duidelijker beschrijving te behoeven, maar dat voor ons toch steeds iets belangrijks heeft, daar wij altijd meenen te hooren, nu eens het slepend: ik leef nog, en dan weder het klagend: 'k ben zóó weg.

Of VAN GUNTHEIM ook naar dat gesleep en zanggepiep luistert, weten wij niet, maar 't schijnt wel dat hij luisterende is en het bijten op zijne fraaije zwarte knevels, dat bij hem altijd eene zenuwachtige aandoening verraadt, doet ons vermoeden dat hij in eene onaangename stemming verkeert.

Slechts weinige minuten bleef VAN GUNTHEIM nog in dezelfde houding toen hij door eenig geluid in het aangrenzende vertrek meer zigtbaar opmerkzaam werd, zich langzaam uit zijnen zetel ophief en daarna behoedzaam op de teenen naar de geslotene middendeur liep, die desverkiezende de beide vertrekken gemeenschap gaf. Met ingehouden adem luisterde hij vervolgens naar de afgebrokene, zwakke klanken, die in de ziekenkamer werden geuit en hoorde hij langzamerhand maar duidelijk de hem reeds bekende stem der jonge actrice, die de volgende woorden vermoedelijk in ijlkoorts sprak.

„— Stil toch! stil! dat handgeklap doet mij zoo zeer — het hoofd dreigt mij van een te bersten. Mijn vader — o! laat het publiek mij sparen, het weet niet wat ik gevoel. — Hoor! daar davert het weer; waarom? — omdat zij mij zien aarzelen, maar ten val brengen, en nu — ha! God dank! dat geeft rust — nu is het stil, en toch — ik speel hun de ouderlievende dochter die de dwaasheden der ouders bedekt. — Weg — weg met die kransen — slangen zijn het — zie — die ze wierpen zitten daar — daar met gloeijende aangezigten. — O! wat willen zij? Bescherm mij, mijn vader, bescherm mij zoo als altijd."

Op deze woorden van de schoone kranke, volgde een pijnlijk gekreun en VAN GUNTHEIM wiens hart hoorbaar klopte, vernam nu, de op teederen toon geuite woorden

CELEBES EN ONDERHOORIGHEDEN. — De berigten over de drie laatste maanden van 1856 behelzen het volgende:

Door de gevallen zware regens en daardoor ontstane overstroomingen hebben de wegen, bruggen en waterleidingen in dit gouvernement veel geleden. In de Noorderdistrikten is de groote weg over eene lengte van 30 palen meer dan een voet afgeregend, en een groote dam, ter breedte van 4 ellen, doorgebroken.

In de Zuider-distrikten is eene brug en te Saleijer zijn twee bruggen door overstroomingen medegesleept. De aarde van den hoofddam in de Zuider-distrikten is tot eene lengte van 30 ellen weggespoeld. Met de herstelling van een en ander is reeds een aanvang gemaakt.

De berigten nopens het padiegewas in de afdeeling Bonthain en Boelecomba zijn gunstig, op verscheidene plaatsen had het echter van de ratten en den worm te lijden gehad.

Het particuliere stoomschip *Ambon*, komende van Molukken en bestemd naar Java, is, wegens schade aan zijne stoomketels, genoodzaakt geweest ter reede *Makasser* te blijven.

Den 21sten December werden door eenen, door onvoorzigtigheid ontstanen, brand in de kampong der Wadjorezen, te Makassar, acht huizen in de asch gelegd, eene Inlandsche vrouw verloor daarbij het leven. Door de spoedig aangebragte hulp en het omverhalen der naastbij gelegene woningen, werden verdere onheilen voorgekomen. De schade wordt begroot op *f* 5000.

Aan boord eener visscherspraauw, waarop zich acht personen van het eiland Groot-Barrang bevonden, werd door een hunner amok gemaakt en een persoon gewond, de anderen waren daarop in zee gesprongen, doch door den amokmaker gevolgd, welke laatste echter is verdronken. De overigen hebben zich gered.

Te Saleijer zijn eene menigte pakken garen, benevens verscheidene Chinesche goederen opgevischt, waarvan de oorsprong onbekend is.

Op dat eiland zijn de afstanden van sommige plaatsen gemeten, en daar langs, met nummers voorzione mijlpalen opgerigt. Iedere paal is berekend op 1,507 Ned. ellen of 400 Rhijnl. roeden.

Van zeeroof was in de wateren van Celebes weinig gehoord. Daarentegen hadden in de gouvernements- en daaraan grenzende landen vrij veel moorden en amokpartijen plaats.

De verpachting van 's lands middelen voor 1857 heeft opgebragt *f* 118,560.

De pachten bedroegen:

over 1852	*f* 87,970:—
„ 1853	„ 97,825:—
„ 1854	„ 92,080:—
„ 1855	„ 104:255:—
„ 1856	„ 109:839:—
„ 1857	„ 118:560:—

De aanslag der vertiening van het padiegewas heeft in de laatste zes jaren bedragen:

in 1851	*f* 51,709:26
„ 1852	„ 64,811:26
„ 1853	„ 102,384:94
„ 1854	„ 130,913:11
„ 1855	„ 117,132:78
„ 1856	„ 158,480:16

De aanzuivering dezer belasting in de Noorder-distrikten heeft geregeld plaats, terwijl, met ultimo October 1856, in de Zuider-distrikten nog slechts een achterstand van *f* 954 bestond.

De berigten uit de Molukken , loopende tot den 1sten Januarij jl., behelzen het volgende:

AMBOINA. — De weersgesteldheid heeft zich hier gedurende de laatste helft der maand November gekenmerkt door droogte en hitte; van af het begin van December regent het bijna onophoudelijk.

Den 13den November werd ontdekt de ontvlugting uit 's lands gevangenis van een twaalftal zeeroovers, welke in April 1856 door Z. M. stoomschip *Vesuvius* alhier zijn aangebragt. (Zie ons nummer van 17 Mei 1856.) Zij hadden zich een weg gebaand door een gat te graven onder het fundament van de gevangenis. Het is der policie, met behulp van de militaire magt en eenige Europesche matrozen van de oorlogschepen *Phoenix* en *Rembang*, gelukt de vlugtelingen eenige uren later weder in handen te krijgen.

Een vaartuig, bemand met zes personen, zou op eene reis van Manipa naar Boero, in de straat Manipa zijn verongelukt.

In de afdeeling Saparoea is men druk bezig met het inoogsten der kruidnagelen; de oogst wordt daar op de m. 281,200 ponden geschat; te Hila is de oogst afgeloopen, bedragende eene hoeveelheid van 93,465½ ponden. In de afdeeling Amboina wordt de oogst van de nagelen begroot op 83,200 ponden, waarvan 31,105 ponden zijn ingeoogst.

In onderscheidene negorijen op de zuidkust van Ceram worden proeven genomen met het teelen van koffo.

Het padiegewas staat goed.

BANDA. — Den 10den October, des avonds omstreeks half twaalf ure, werden drie zachte aardbevingen waargenomen in eene verticale rigting.

In den morgen van den 12den November zijn over geheel Banda-Neira en Groot-Banda drie horizontale aardschuddingen gevoeld, de rigting hebbende van het westen naar het oosten; de schokken waren zoo hevig dat deuren en vensters rammelden, terwijl tevens een ligt gebrom van de Goenoeng-Apie werd gehoord.

Het weder is zeer regenachtig.

Gedurende de maanden October en November bedroeg de productie 26,461,169 notenmuskaat-pitten, uitmakende p. m. 60,964 ponden foelie en 243,856 ponden noten.

TERNATE. — Ook hier kenmerkte het weder zich door zware regens en hevige winden.

Den 9den November, des avonds ten half zeven ure, werd een ligte schok van aardbeving gevoeld.

MENADO. — De gedurende de maand October aanhoudend geheerscht hebbende wind- en regenbuijen wisselden zich in November af door goed weder, hetwelk in December weder door zware regenbuijen en westewinden werd vervangen.

Den 24sten October, des avonds ten half tien ure, deed zich eene ligte aardbeving gevoelen.

De miloe-aanplantingen staan goed. De drooge padievelden worden beplant en de natte velden tot dat einde in gereedheid gebragt. Van de koffo-aanplantingen werd eene belangrijke hoeveelheid product bereid. De koffijboomen hebben door het weder nog al te lijden gehad.

De geheele koffijoogst over 1856 bedraagt 26,965³⁰⁄₁₂₅ pik.

In de laatste 4 jaren was de oogst als volgt:

in 1852	7775 pikols
„ 1853	16,124 idem
„ 1854	22,934 idem
„ 1855	25,262 idem

Volgens berigten van Gorontalo, loopende tot 1 December, vielen daar veel regens, vergezeld van westewinden. Den 6den en 7den Augustus werden des nachts sterke aardbevingen gevoeld, waardoor eenige schade aan het metselwerk der redoute werd aangerigt.

Onder de karbouwen had zich eene ziekte geopenbaard, die echter spoedig weder ophield, doch waaraan niettemin in korten tijd 500 bezweken.

De rijstoogs was zeer gunstig; met nieuwe aanplantingen werd reeds weder een aanvang gemaakt.

Onder ultimo December 1856 bedroeg de som, waarover, ten behoeve van de door de op het Sangier-eiland plaats gehad hebbende vulkaanuitbarsting, in armoede gedompelde bevolking (zie ons nummer 11 Junij 1856), successivelijk is beschikt, ruim *f* 7000—, voortspruitende uit inschrijvingen in Nederlandsch-Indie.

TIMOR. — De westmoesson heeft zich hier met zware regen en winden ingesteld.

De djagongtuinen zijn allen beplant en de planten reeds welig opgeschoten.

Den 30sten October 1856 zijn alhier in een klein vaartuig aangekomen, de heer de la Vaissière, kommandant van het op de Mellish-bank vergaan keizerlijk Fransch oorlogschroef-stoomschip *Duroc* (waarvan melding is gemaakt in ons nummer van 22 October 1856), met echtgenoote, kind en eene vrouwelijke bediende, benevens de luitenant ter-zee Evaillard, de o icier van administratie Hervé en de officier van gezonheid Salaun, en nog 24 mindere schepelingen, die den 3den te voren gezegde bank haaden verlaten.

Voor de verpleging en verdere verzending van deze schipbreukelingen is door het bestuur gezorgd. *Java Courant.*

UITVOERIG VERHAAL

VAN DE

SCHIPBREUK DER FRANSCHE OORLOGSBRIK DUROC, OP HET MELLISH-RIF OP DEN 12den AUGUSTUS 1856.

Getrouw aan onze belofte, geven wij hier een uitvoerig verhaal van de schipbreuk van de *Duroc*, ons door eene welwillende hand toegezonden.

De *Duroc*, eene Fransche oorlogsbrik, met een hulpstoomvermogen van 120 paardenkracht, verliet Frankrijk in de eerste dagen van April des jaars 1853. — De *Duroc* had in last, om in de Groote Stille Zuidzee te kruisen, hetwelk zij dan ook gedurende drie jaren deed. Eindelijk gelast zijnde, om door de Torrestraat naar Frankrijk terug te keeren, verliet zij Nieuw Caledonië, den 7den Augustus 1856, bestemd zijnde naar Timor Koepang. —

De vijf eerste dagen der reis gingen zonder eenige merkwaardige gebeurtenis om. Den 12den Augustus verdubbelde men de voorzorgen, wegens de nabijheid van de Mellish klippen en des nachts nog meer, dewijl men had waargenomen tegen 11 uur daar te kunnen zijn. De nacht was schoon. De maan ging des morgens om 4 uur onder. Het schip liep voor den wind, toen eensklaps het geroep een „rif vooruit" zich deed hooren. Het roer werd dadelijk naar bakboord zijde gehaald, volgens het bevel van den man, die, op den nok van de fokkemast op den uitkijk zat. — Het schip gehoorzaamde, maar het was te laat. —

De zee sloeg het schip dwars waardoor het eerst ligtelijk stiet, maar spoedig kondigde een vreesselijke schok den ongelukkigen aan, dat hun alle hoop op behoud ontnomen was.

Men verbeelde zich een gestrand schip, in het midden van eenen onmetelijken en peilloozen oceaan, in weinig bezochte passages. — Er waren geene redmiddelen voorhanden dan ligte booten, niet groot genoeg, om al het scheepsvolk te bevatten, terwijl het digst bijgelegen land op 300 mijlen afstands lag. Voorzeker waren de eerste oogenblikken hagchelijk, de dood scheen onvermijdelijk. —

Het schip opgeligt door de golven, werd met eene ongeloofelijke kracht op het rif geworpen en dreigde ieder oogenblik uit een te slaan. De schrik en de vrees maakten zich voor eenige oogenblikken van de harten der ma-

---

van PREVOST: Mijn kind! — mijn dierbaar kind!

— Wat is het fraai en heerlijk hier! klonk de stem der zieke weder. Zie dat jeugdige groen; hoor die vogelen — maar stil, wat zachter, — mijn hoofd — ik hoor u anders zoo gaarne, lieve diertjes. — Zie wat al gejoel van rijtuigen en menschen! Waarom ons hier niet alleen gelaten? — Zie, zij begluren ons en wenden zich van ons af. Waarom? Is dan de kunst onteerend? Hoor! —„ Eene actrice„ stil — o! o! mijn hemel? — daar bonst mij het hoofd van O! o! mijn vader, bid! bid!

De zieke zweeg weder, en VAN GUNSHEIM hoorde den acteur met een onbedriegelijk gevoel van geloof en vertrouwen bidden: —

— *Notre Père qui es aux cieux* enz., maar veranderende het: Geef ons heden ons dagelijksch brood, in: geef mijn dierbaar kind de gezondheid, en mij alzoo mijn schat weder.

Toen de vader gebeden had, werd het gesteun der kranke iets minder, en de jonge officier was zoo wonderlijk koud geworden.

Docter SMITS was, zoo als wij zagen, nog voor dat PREVOST het publick met den treurigen toestand zijner dochter bekend maakte, uit den schouwburg geroepen en vernam van de, hem buiten het gebouw wachtende, dienstmaagd, dat hij in zijne afwezigheid bij twee zieken was ontboden.

— Mevrouw de baronesse VAN TAL op de Prinsengracht en No. 20 in het hôtel *l'Empereur* hebben om u gezonden, had die dienstmaagd gezegd en WELTING, die zijn vriend SMITS was gevolgd, vergezelde hem tot aan de woning der douairière, beloofde, om zich, na eene zaak die hij geschikt in dien tijd kon afdoen, naar des dokters woning te begeven, alwaar de vrienden zich later in gezelschap der doctersvrouw zouden hervinden.

JOHAN de dienstknecht opende de deur voor den docter, en op de vraag van den arts, wie de zieke was, antwoordde JOHAN:

— O! 't is de oudste freule, mijnheer, z' is van de trappen gevallen en ligt sedert dat mevrouw naar de comedie is, nog maar altijd buiten westen. DINA de kamenier was nog geen kwartier geleden even bij haar, maar toen was er nog geene verandering in gekomen. Ik zei al, vervolgde JOHAN met veel wijsheid, dat ze de freule maar eens een stuk brandend zwam onder den neus moest houden, maar dat durfde ze niet, omdat mevrouw, — weet u — zoo bang voor brand is, — wat maal je d'r om, zei ik, als het maar helpt — doch dat vrouwvolk is altijd wijzer dan SALOMO's kat. (JOHAN begreep niet, dat hij zich heel aardig met dat koninklijke dier in het gelid stelde). Nee, besloot JOHAN, en een bak water over 't gezigt te gieten daar wou ze ook niet aan, omdat mevrouw niet gaarne ziet dat men het beddegoed bederft.

— Waar is de kamenier der freule? vraagde de doctor die reeds ongeduldig was geworden.

— DINA! DINA! schreeuwde JOHAN, dat de vestibule er van weergalmde.

De kamenier kwam op het geroep weldra naar voren en vergezelde den docter naar de freule, die aan hare zorg was toevertrouwd.

SMITS onderzocht met die belangstellende nauwkeurigheid, waardoor hij zich de achting en het in hem gestelde vertrouwen zoo waardig maakte, den toestand der steeds bewusteloos nederliggende freule, en oordeelde na eenige bekomene inlichtingen, eene dadelijke lating hoogst noodzakelijk.

— Daar dank ik je voor, docter, zeide DINA toen zij hoorde dat hare hulp daarbij vereischt werd. Voor geen twintig gulden, 'k gril al, als ik er aan denk.

— Dan dient mij iemand anders, en wel ten spoedigste ter hulp te komen, herman SMITS, de kamenier wrevelig, maar gebiedend aanziende.

Eenige minuten later kwam STIJNTJE de keukenmeid de plaats der kamenier vervangen en openbaarde terstond met een woordenvloed: dat ze astrant genoeg was en best 'n kip of 'n kalkoen kon slagten, en besloot met de woorden: Jae docter, as 't weze moes dan zou 'k er geen been van maeke om 'n varreke of zoo tes te...... en de astrante keukenprinses streek met haar keukenklavier over den bruinen hals.

(*Vervolg hierna.*)

trozen meester; doch op de stem van den kapitein en die der officieren herleefde de moed en begon men, zonder kans van slaging te werken, om het schip vlot te maken. De vuurketels werden aangestoken, en in weerwil van de hevige slagen tegen het schip werden de zeilen geborgen. De booten, die zonder ongeluk te water gelaten werden, werkten, om de ankers in de diepte uit te werpen; alles vruchteloos, de windassen braken, en daar de wind met zonsopgang aanwakkerde, moest men van de redding van de *Duroc* afzien, om zonder uitstel bezig te zijn met het behoud van het scheepsvolk. — Reeds waren er bevelen gegeven, om eene boot af te zenden, ten einde hulp te zoeken op het vaste land van Australië, toen men uit de mast riep: „land vooruit!" Deze enkele woorden deden den moed en de hoop in ieders hart herleven. —

Men moest echter een middel zoeken, om dat land, hetwelk op het rif zelf gelegen was, te bereiken, en de toegang was niet waarschijnlijk. —

Er werd een officier met eene boot uitgezonden, om een vaarwater te ontdekken, en tot ieders vreugde kwam deze boot, na 2 uren doodsangst, welke zich niet beschrijven laat, terug, met de blijde tijding, dat het gevonden was. Eenige levensmiddelen en een groot getal zieken werden naar dit zand-eilandje afgezonden. — Men verbeelde zich niet dat het een paradijs was. Het was eenvoudig een koraalbank 4 voeten boven het peil der zee gelegen, 300 ellen lang en 75 breed. — Er was geen spoor van plantengroei. Eenige zaadkorrels door de golven aangespoeld, hadden wortel geschoten, doch boden geene schuilplaats aan en konden ook niet tot voedsel dienen voor de bemanning. —

Den eersten dag besteedde men, om de levensmiddelen en de noodzakelijkste voorwerpen in veiligheid te brengen. Des avonds bevond al het scheepsvolk zich op de bank en na eene hartelijke toespraak van den kapitein gaf men zich over aan eene rust, waaraan men zooveel behoefte had. — Men was den volgenden dag bezig om die voorwerpen te bergen, welke men noodig had om een vaartuig te maken, groot genoeg tot berging van 30 menschen. Het moest 44 voeten lang en 10 voet breed zijn, en 14 tonnen kunnen inhouden. —

Nadat de bouwstoffen in genoegzame hoeveelheid bijeenverzameld waren, maakte men de boot stevig genoeg, om Nieuw-Holland te bereiken. Den 25sten Augustus verliet het eerste detachement onder bevel van 2 officieren het rif. De achtergeblevenen volgden met een onrustig oog, eenigen tijd de bewegingen van het vaartuig, te midden der koraalkorsten, en deden een vurig gebed voor het behoud hunner wapenbroeders, waarop men den arbeid hervatte, die door het treffende afscheid gestaakt was. — Terwijl de timmerlieden onder eene verzengende zon op de koraalbank bezig waren de stukken voor een vaartuig in gereedheid te brengen, zaagden de matrozen de masten, die men gelukkig van de *Duroc* had kunnen redden, terwijl de smeden mede niet werkeloos bleven. — De weinige overblijfselen, die men van de *Duroc* had kunnen magtig worden, dienden tot voorloopige schuilplaatsen voor de werklieden; de natuur zelve vervolgde hen. — De zon die reeds in het zuiden stond, woog zwaar op het hoofd der schipbreukelingen, en toen zij na eenen onafgebroken arbeid van 14 uren door eenen herstellenden slaap, zich trachtten te versterken, werden zij hierin verhinderd door den regen, die bij stroomen uit de lucht viel of door de insekten, welke de zeevogels aanbragten. Men kan ligtelijk begrijpen dat de gezondheid der manschappen, die met het gewone rantsoen zich moesten behelpen doch van spijzen, die door het zeewater bedorven waren, en daarbij onder dergelijke omstandigheden moesten werken, spoedig aangetast werd; doch de moed van hen, die aan de ziekte het hoofd konden bieden, verdubbelde naar gelang der hinderpalen, zoodat het vervaardigde vaartuig na 48 dagen werkens kon te water gelaten worden, hetwelk gelukkig den 28sten September plaats had, doch niet dan met ongeloofelijke moeite. De overige dagen werden besteed om de boot in te rigten tot berging van levensmiddelen, voor eene maand, en genoeg voor 31 menschen, naar een verordend rantsoen. Eenige vaten drinkwater, gemaakt door middel van het distelleertoestel, dat in de eerste dagen der schipbreuk gered was, maakten de levensmiddelen voltallig. —

Eindelijk was men den 20sten October, des morgens bezig, om het vaartuig over het rif te krijgen, hetgeen na twee uren zwoegens gelukte, en men verliet de bank even zoo als men er opgekomen was, onder het duizendwerf herhaald geroep van „*Leve de Keizer!*" een geroep dat immer uit de borst van eenen Franschen zeeman zal rijzen, zoo wel in oogenblikken van vreugde, als in oogenblikken van gevaar. —

Aangezien de oostenwinden nog altijd sterk waren in de streek waar de *Duroc* gestrand was, besloot men naar Australië te stevenen, in de hoop daar eenig schip te vinden, dat naar de Indiën bestemd was.

Den 9den November herkende men in den avondstond den baak van het Rain-eiland en door eenen gunstigen wind gedreven, kwam men door straat Torres.

Naar hetgeen men ons gemeld heeft, scheen het noodzakelijk, om het water, dat in de vaten bedorven was te doen verwisselen, en te dien einde deed men Port-Albany aan.

Wel is waar, vond men de putten, doch zij waren uitgedroogd en de weinig gastvrije inboorlingen konden deze ongelukkigen geene levensmiddelen verschaffen.

Zij waren in hunne eerste verwachting teleurgesteld en trachtten het eiland Timor te bereiken. —

Zij begaven zich andermaal op den grooten Oceaan en den 12den October verloren zij het land van Nieuw-Holland uit het gezigt. — Van dit oogenblik werd hun lot verschrikkelijk. —

De opeenvolgenden windstilten, de afmattende hitte van eenen wolkeloozen hemel, het slechte voedsel, het bedorven en stinkende water, het gemis aan slaap, veroorzaakt door de stortbuijen, die des nachts vielen, in een woord alles dreef de wanhoop in de harten van mannen, die reeds gezegepraald hadden over gevaren, die onoverkomelijk schenen. —

De zeilen die honderde malen ontrold werden, sloegen slechts tegen de masten en de boot haakte naar een zuchtje om het voort te stuwen.

Bij ieder windje dat de oppervlakte des waters deed rimpelen, herleefde de hoop, die echter spoedig benomen werd, daar de zee hare vorige effenheid terug bekwam. — Maar ofschoon het vaartuig niet vorderde, zoo verdwenen de levensmiddelen spoedig en men vroeg zich zelven angstig af, of men dan na zooveel arbeid en vermoeijenis, van honger en dorst zou moeten bezwijken, om tot voedsel te dienen der zeemonsters. Reeds werd het rantsoen dat bij het vertrek ongenoegzaam was, verminderd; de levensmiddelen en het water waren letterlijk op; toen men op den 26sten November in den morgenstond het land van Timor zag. —

Maar indien men de berigten mogt gelooven, die men ons menigmaal gaf, dan was de vaart langs de kust van Timor zeer moeijelijk. — Onze lezers zullen het gemakkelijk begrijpen, dat de boot, die uit de laatste overblijfselen van de *Duroc* bestond, in haast gemaakt was, zoo dat het water eenen vrijen toegang had. Zoolang het vaartuig door een gunstig windje werd voortgestuwd, of dat het zich op eene gladde zee bevond, was de pomp, die onophoudelijk in werking was, in staat om daarin het water gelijk te houden met dat daar buiten, zoo dat er geene vrees behoefde te ontstaan voor de veiligheid der bemanning.

Ieder weet het, Timor is een land uit de stormen geboren; en dit zwakke vaartuig moest eenen storm verduren toen men de zuidelijke punt van het eiland wilde voorbij zeilen. —

Het was in den nacht, dat de bliksem de lucht doorkliefde, de donder in de verte ratelde, de regen bij beeken uit de lucht viel, nog was men genoodzaakt om bij den wind te zeilen, uit vreeze van op de klippen geworpen te worden, waarmede deze zee als bezaaid is. — De zee werd onstuimig en dien ten gevolge had de boot hevige slagen te verduren, 2 planken lieten zich los en het water drong onstuimig naar binnen. —

Men had het oogenblik voor oogen, waaropmen zinken zoude. Iedereen zelfs twee vrouwen gebruikten de weinige krachten en de geestkracht die hun overschoten, om zich aan het gevaar te onttrekken. Het water, door alle middelen, waarover men beschikken kon, geloosd, bleef in het vaartuig op eene hoogte, die toeliet, indien de wind bedaarde, om op de kust ten anker te gaan. — Bij het eerste schemeren van het daglicht, hield de storm op en men kon den volgenden avond in de straat van Simao komen, waar men voor het eerst in 28 dagen tijds eenen gerusten nacht doorbragt.

Den volgenden dag (30 November) bereikte het vaartuig, door eenen gunstigen wind gedreven, eindelijk de ankerplaats van Koepang.

Het was tijd. — Sedert drie dagen had men niets gegeten, gelukkig had de regen hunne dorst kunnen lesschen.

Eene boot van den kant der kust, waarin zich de havenmeester, de heer Theedens, bevond, kwam op zijde. —

Van hem vernamen zij dat hunne ongeluksbroeders, die vroeger vertrokken waren, reeds op weg naar Frankrijk waren. —

Deze tijding werd beantwoord door de vreugdekreten „*Leve de Keizer.*"

Eenigen tijd daarna, was het vaartuig in de rivier van Timor Koepang. —

Door de liefderijke verpleging van den Resident en den Militairen kommandant, vonden deze ongelukkigen eene rust, die zij zeer duur gekocht hadden, als men de ellende nagaat die zij moesten uitstaan.

AANGEKOMEN PERSONEN.

9 Feb. H. W. C. A. Postma en C. Johan, van Samarang. — 10 Feb. R. M. Pereira, van Probolingo; P. H. L. Liesnet, van Kedirie. — 11 Feb. W. F. Soute, van Ngawie. — 12 Feb. H. van der Star, van Batavia. — 14 Feb. G. Pohlmann, van Samarang; M. A. A. van Vloten en W. Kunball, van Toeban.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Feb. 12	Fransche	Louis Cézard.	A. A. Auger.	Havre.
„ 13	Ned. Ind.	Fathool Rachman.	Said Alie b. Achmat Alhadie.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Febr. 11	Ned. Ind.	Kim Tiang Hoat.	Ghoei Binkiat.	Grissee.
„ 12	„ „	Carolina.	J. C. Kruijmel.	Sumanap.
„ 13	Fransche.	Ardent.	A. Rabolte.	Nantes.
„ —	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Jeannette en Cornelia.	Verhoeven.	Hongkong.	Fraser Eaton & Co.
„	Johanna en Geertruida	Flens.	Nederland.	„ „ „ „
Fransche	Louis Cezard.	A. Anger.	Nantes.	„ „ „ „
„	Suzanne.	Boucard.	„	„ „ „ „
„	Chandernagor.	Situs.	„	„ „ „ „
Hamburgsche	Gemini.	Hanschildt.	Ter bevrachting aangeboden.	P. Kervel & Co.
Engelsche	Emma.	Griffin.	Booby Eiland.	Adam & Co.
Deensche	Swendborg.	Jörgensen.	Nederland.	„ „ „
Engelsche	Charlotte Ann.	Young.	Nederland.	„ „ „
„	Enchantress.	Ballingall.	„	„ „ „
Nederlandsche	Willem Barendsz.	C. Jaski	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Rabenhaupt.	J. J. S. Ruhl.	„ via Tjilatjap.	„ „ „
Zweedsche	Stockholm.	Van Sijdow.	Zweden.	Wm. Mathieu & Co.
Nederlandsche	Komms. d. Konings v. d. Heim.	A. van Hoogenstraten.	Ter bevrachting.	Van Leeuwen & Co.
„	Watergeus.	W. H. Kramer.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Vlaardingen.	M. S. van Dusseldorp.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Joedul Barie.	S. Saleg b. Abd. Segaf.	Ternate en Banjarmassing.	Gezagvoerder.
„ „	Stoomboot Palembang.	Roseboom.	Batavia „ Samarang.	W. Cores de Vries.
„ „	Fathool Mana.	Sech Awal Bahannan.	Amboina en Sumanap.	Gezagvoerder.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, stoomschepen Suriname, Celebes, Onrust en Vesuvius; de schoenerbrikken de Lansier en de Egmond; de schepen Charlotte Ann, Le Chandernagor en Louis Cézard; de stoomschepen Java en Langin Lamongan; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Hoksing, Tatas Banjermassing, Emma, Bacht Mastora, Jeannette en Cornelia, Fathool Mana, Elmashoor, Joedul Barie, Johanna en Geertruida, Kommissaris des Konings van der Heim, Stockholm, Swendborg, Willem Barends, Watergeus, Faulke Nassar, Enchantress en Banka; de barken Goansien, Suzanne, Rabenhaupt en Vlaardingen; de brikken Siekanoegrahan, El Ijeser en Gemini; de schoeners Tio Kiem Tiang Thai, Tjanlie, Attaief, Bella, Heatlie en Salim; de kotters Riengit en Klara.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 13den tot en met den 15den Februarij 1857.

AANVOER.

Van Grissee per de Ned. Indie bark *Hok Sing*, Gezagvoerder Ho Boentan, agent Gezagvoerder.

15 koijang rijst, 5 koijang oliekoeken, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Nantes per het Fransche schip *L'Ardent*, gezagv. A. Rabolte.

$4721\frac{93}{100}$ picols suiker, Fraser Eaton & Co.

Naar Riouw en Singapore per de Ned. Ind. bark *Fathool Wahap*, gezagv. Sech Abdulla Bildjam.

1 kist vergulde knoopjes, 2 kisten oranje calicots, diverse Arabieren.

Naar Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. Bosch.

1 vat vleesch, W. Cores de Vries; 105 katties vogelnesten, Oeij Konggan.

Naar Nederland. per het Ned. schip *Tasmania*, gezagv. B. J. Jonker.

500 stuks koehuiden, B. J. van Eck & Co; 75 picols rotting, 924 picols rijst, 6324 picols suiker, Mathieu & Co; 1 kist kramerijen, Curtis.

Naar Nederland per het Ned. schip *Witte Corneliszoon de Wit*, gezagv. Kruijmel.

$7787\frac{26}{100}$ picols suiker, $2554\frac{84}{100}$ picols rijst $112\frac{99}{100}$ ps. rotting, Ruyl Cramer & Co; 2200 ps. koehuiden, 881 ps. buffelhuiden, Fraser Eaton & Co;

Marktprijzen.

SUIKER N°. per picol *f* 18 à *f* 19.—
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 100 à *f* 110.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 135 à *f* 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300.—
ARAK per legger *f* 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol.
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN *f* 8.—
ROTTING *f* 9.—
WISSELKOERS $103\frac{1}{2}$ %.